

Koncert
FS KARAVANKI

En mojster kselu pravi

V gosteh:

KUD TRIGLAV SLOVENSKI JAVORNIK

Na prireditvi bo

*Zveza kulturnih organizacij Tržič
podelila Kurnikova priznanja za leto 2004.*

**Dvorana tržiških olimpijcev,
petek, 17. 12. 2004,
ob 18.30.**

*Želimo vam, da bi z nami
preživeli prijeten večer!*

Za obisk se iskreno zahvaljujemo gostom -
KUD TRIGLAV SLOVENSKI JAVORNIK.

PROGRAM SO PRIPRAVILI:

Umetniški vodja: Bojan Knific.

Vodje skupin: Metka Knific, Vanda Mušič, Saša Meglič,
Maja Tekavec, Malči Možina, Andrej Arih.

Pripravljalni odbor:

Aljoša Uzar (predsednik KD FS Karavanke),
Miloš Možina (predsednik KUD Triglav),
Nina Primožič, Nina Šarabon, Maja Peharc,
Petra Lunder, Jasna Zupan
in vodje skupin.

Scena:

Simona Jug, Malči Možina, Joža Resman.

Glasbene priredbe:

Stane Bitežnik, Franci Šolar.

Vsebino programskega lista je pripravil
Bojan Knific.

Oblikovanje: Klemen Štefelin

Izdaja: FS KARAVANKE, december 2004

1. Odrasla FS Karavanke Tržič in FS Triglav Slovenski Javornik: Moj oča je Vodnik, Prešeren pa stric ...

Vojteh Kurnik sodi med najbolj poznane tržiške »ljudske« pesnike. Rodil se je leta 1826 v Tržiču, se izučil za kolarja (izdelovalca lesenih koles), potem pa se pri 33 letih preselil v Ljubljano in se lotil mizarstva. Izročilo pravi, da je pesnil kar na les v svoji delavnici. Če mu je bila pesem všeč, jo je prepisal na papir, sicer pa jo je pooblal in zavrgel.

PODELITEV KURNIKOVIH PRIZNANJ ZA LETO 2004

2. Prva otroška FS Karavanke Tržič:

Pek Peter

Kruh je bil na Slovenskem prvič omenjen v 13. stoletju, peka kruha in drugega drobnega pečiva pa je bila pomembna zlasti v trgih in mestih.

Posebne vrste kruha (zlasti belega) so imele pomembno vlogo ob praznikih življenjskega in koledarskega kroga, kruh pa omenjajo tudi razne otroške pesmi, igre, rimana besedila ipd.

3. FS Triglav Slovenski Javornik: Kovači

Kovaštvo je sodilo med najpomembnejše obrtne panoge na podeželju, kjer so kovači izdelovali poljedelska in druga orodja, ter v trgih in mestih, kjer se je razvijalo zlasti žebjarstvo. V odrski postavitvi bo predstavljen urinek iz žebljarske delavnice, kjer se na poseben dan v letu (t. i. nag'lnov sm'n) prvič javno pokaže ljubezen med Tincem in Jurijem.

4. Druga otroška FS Karavanke Tržič:

Krojači

Obrtniška dela so bila v preteklosti mnogo bolj cenjena kot danes. To se je izražalo tudi v tem, da so bili rokodelci večinoma moški. Ženske so se kot šivilje množičneje

uveljavile šele po 1. svetovni vojni. V odrsko postavitev otroške skupine je vključenih nekaj plesov, katerih imena so povezana s krojaškim poklicem (kovtre šivat, žakle šivat,...), vmes pa so vpletene pesmi in rimana besedila.

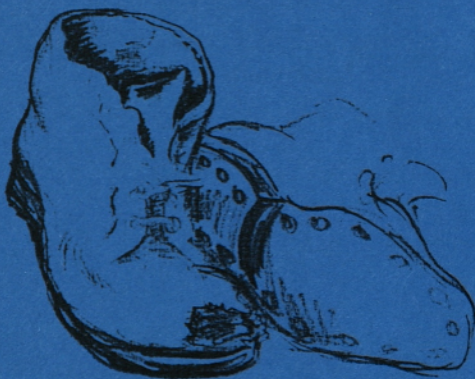
5. Odrasla FS Karavanke Tržič in FS Triglav Slovenski Javornik: Stari Job in godec

Posamezne obrtne dejavnosti so vedno imele svojega zavetnika, ki jim je ob težkih trenutkih stal ob strani, ob njegovem godu pa so običajno prirejali semenj. Sv. Job je bil zaščitnik čebelarjev, njegova podoba pa je velikokrat naslikana na panjskih končnicah.

V odrski postavitvi si boste lahko ogledali dramatizacijo pesmi o trpinu Jobu, ki je bila zapisana v Krtini pri Domžalah.

6. Mladinska FS Karavanke Tržič: Kovači ukači so luštni ljudje

Pesmi o posameznih obrtnikih navadno le kratko in šaljivo opisujejo rokodelski poklic ter z njim povezana ljudska verovanja, mišljenja ipd. Mladinska skupina Karavanke je kratke štirivrstične pesmi o kovačih združila z ljudskimi plesi in jih povezala v smiselno zaokroženo celoto.

**Program povezujejo:
Metka Knific, Robi Svetina in Aljoša Uzar.**

7. FS Triglav Slovenski Javornik: Teritev na Gorenjskem

Setev in predelava lanu sicer sodita bolj med kmečka kot obrtniška opravila, povezani pa sta z močno žensko roko in spretnostjo. Odrska postavitev prikazuje plesno zabavo po končani teritvi (postopek obdelave lanenih stebel), ko se veselo razpoloženim tericam pridružijo fantje in godci.

8. Odrasla FS Karavanke Tržič: Smo luštni, smo mladi (prekmurski plesi)

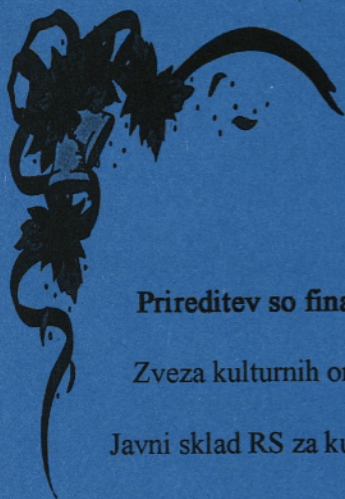
S cehovskimi praznovanji so bile v preteklosti povezane tudi plesne zabave z izrazitimi obrtniškimi plesi, do obdobja, ko so jih etnokoreologi začeli zapisovati, pa se jih je ohranila le peščica. Med njimi je tkalečka, pri kateri fantje s pretikanjem robcev pod nogami ponazarjajo delo tkalcev. Vključena je v odrsko postavitev, ki sicer prikazuje različne ljubezenske odnose.

9. Pevska skupina Triglav Slovenski Javornik: Dve obrtniški ljudski pesmi

Čeprav je bilo prebivalstvo na Slovenskem v minulih stoletjih pretežno kmečko, so vaški skupnosti vedno pripadali tudi nekateri rokodelci. Njih in njihovo delo večinoma na hudo mušen način opisujejo mnoge ljudske pesmi.

10. Šuštarji

Tržiško gospodarstvo je vse do prehoda na tržno gospodarstvo temeljilo na dediščini obrtništva. Med obrtni, ki jih ljudje tudi danes povezujejo s Tržičem, je »šuštarija« prav gotovo najpogostejša. O njej se je spletlo mnogo različnih govoric, med ljudskimi plesi pa so prav cevlarji tisti, katerih delo ponazarjajo številne variante ljudskega plesa – navadno imenovanega šuštarska. Plesi, ki so bili zapisani na Gorenjskem, so združeni v nocojšnji zadnji odrski postavitev, v njej pa se bodo pokazale tudi združene moči vseh nastopajočih v današnjem programu.

Prireditev so finančno podprli:

Zveza kulturnih organizacij Tržič

Javni sklad RS za kulturne dejavnosti

Občina Tržič

Leny jeans

Trgovina Dona

Zidarstvo Ovsenik Brane

Knjižnica dr. Toneta Pretnarja

Gostilna Pr' Krvin

Cvetličarna Spaans

Market Gacho Kovor

KVIBO d.o.o.

Tiskarstvo Uzar

